

CONCRECIÓN CURRICULAR

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019463	IES Johan Carballeira	Bueu	2025/2026

Contido	Páxina
a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro	3
b) A contribución á adquisición das competencias clave	4
c) Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais	5
c.1) Tempo de lectura e práctica da oratoria	5
d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía	6
e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos	7
f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso	8
g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias	9
h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso	9
i) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso	10
j) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación	11
k) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso	12
l) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas	13
m) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas	14
n) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular	14
o) Outros apartados	15

a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro

De acordo coa LOMLOE e a súa concreción en Galicia a través dos Decretos 156/2022 (ESO), 157/2022 (Bacharelato) e 114/2010 (FP), o noso centro define como referencia para a súa concreción curricular os seguintes obxectivos xerais, que orientan toda a acción educativa:

1.1 Educación Secundaria Obligatoria (ESO)

A ESO, organizada en catro cursos, ten como finalidade desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- Adquirir os elementos básicos da cultura, especialmente nos seus aspectos humanístico, artístico, científico-tecnolóxico e motor.
- Consolidar hábitos de estudo e de traballo individual e en equipo.
- Prepararse para a incorporación a estudos posteriores e para a súa inserción laboral.
- Formarse para o exercicio da cidadanía activa.

En coherencia co artigo 4 do Decreto 156/2022, os obxectivos da etapa son os seguintes:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade, e exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a cidadanía democrática.
- b) Desenvolver hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e cooperativo.
- c) Valorar a igualdade de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes e rexeitar os estereotipos discriminatorios.
- d) Utilizar de xeito crítico as fontes de información para adquirir novos coñecementos.
- e) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado e interdisciplinario.
- f) Desenvolver o espírito emprendedor, a confianza en si mesmos e a capacidade para aprender a aprender.
- g) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, en galego e castelán, e iniciarse no estudo da literatura.
- h) Expresarse de maneira apropiada en linguas estranxeiras.
- i) Coñecer, valorar e respectar a cultura e historia propias e alleas, así como o patrimonio artístico e cultural.
- j) Apreciar a creación artística e comprender as linguaxes das súas distintas manifestacións.
- k) Coñecer e valorar o patrimonio lingüístico, cultural e histórico de Galicia, respectando a diversidade.
- l) Coñecer e valorar a importancia da lingua galega como elemento de identidade e de comunicación no contexto plurilingüe.

1.2 Bacharelato

O Bacharelato ten como finalidade, segundo o artigo 3 do Decreto 157/2022, proporcionar formación, madurez intelectual e humana, coñecementos e actitudes que permitan:

- Desenvolver funcións sociais.
- Incorporarse á vida activa con responsabilidade.
- Acceder á educación superior e á aprendizaxe ao longo da vida.

Os obxectivos da etapa son:

- a) Exercer a cidadanía democrática con conciencia cívica responsable.
- b) Consolidar unha madurez persoal, afectivo-sexual e social.
- c) Fomentar a igualdade efectiva e analizar criticamente as desigualdades.
- d) Afianzar hábitos de lectura, estudo e disciplina.
- e) Dominar oral e por escrito o galego e o castelán.
- f) Expresarse con fluidez en linguas estranxeiras.
- g) Usar con solvencia as TIC.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos da modalidade elixida.
- j) Comprender os métodos da investigación científica.
- k) Afianzar o espírito emprendedor con creatividade e sentido crítico.
- l) Fomentar unha actitude responsable ante o cambio climático e o desenvolvemento sustentable.
- m) Valorar e conservar o patrimonio cultural galego no marco dun mundo globalizado.

1.3 Formación Profesional

A Formación Profesional, regulada polo Decreto 114/2010, comprende accións formativas que capacitan para o desempeño cualificado dunha profesión, o acceso ao emprego e a participación activa na vida social, cultural e económica.

Os seus obxectivos xerais son:

- a) Desenvolver a competencia xeral correspondente á cualificación estudada.
- b) Comprender a organización e características do sector produtivo.

- c) Coñecer a lexislación laboral, dereitos e obrigas.
- d) Aprender de maneira autónoma e traballar en equipo.
- e) Traballar en condicións de seguridade e saúde.
- f) Desenvolver unha identidade profesional motivadora de aprendizaxe continua.
- g) Afianzar o espírito emprendedor.
- h) Lograr competencias relacionadas coa Lei orgánica 5/2002 das cualificacións e da FP.
- i) Facer realidade a formación ao longo da vida, adaptándose ás necesidades persoais, sociais e laborais.

b) A contribución á adquisición das competencias clave

Segundo o disposto no Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo da Educación Secundaria Obligatoria en Galicia, e no Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e o currículo do Bacharelato en Galicia, a relación entre as competencias clave e os retos do século XXI constitúe o eixo vertebrador da aprendizaxe, ao chegar a escola a situacións, cuestións e problemas reais da vida cotiá. Isto proporciona o necesario punto de apoio para favorecer situacións de aprendizaxe significativa e relevante, tanto para o alumnado como para o profesorado.

O obxectivo fundamental é garantir que todo o alumnado que supere con éxito o ensino básico acade o perfil de saída, de modo que saiba activar as aprendizaxes adquiridas para responder aos principais desafíos que deberá afrontar ao longo da súa vida.

As competencias clave son as seguintes:

- a) Competencia en comunicación lingüística (CCL).
- b) Competencia plurilingüe (CP).
- c) Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM).
- d) Competencia dixital (CD).
- e) Competencia persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA).
- f) Competencia cidadá (CC).
- g) Competencia emprendedora (CE).
- h) Competencia en conciencia e expresión culturais (CCEC).

A metodoloxía, os contidos e os principios pedagóxicos contribuirán a que, ao final da etapa, o alumnado sexa capaz de:

- a) Expresarse de forma oral, escrita, signada ou multimodal con coherencia, corrección e adecuación aos diferentes contextos sociais.
- b) Comprender, interpretar e valorar criticamente textos orais, escritos, signados ou multimodais dos ámbitos persoal, social, educativo e profesional.
- c) Ler con autonomía obras diversas adecuadas á súa idade.
- d) Usar eficazmente unha ou máis linguas, ademais da lingua ou linguas familiares, para responder ás súas necesidades comunicativas.
- e) Utilizar métodos indutivos e dedutivos propios do razoamento matemático en situacións coñecidas.
- f) Empregar o pensamento científico para entender e explicar fenómenos do seu contorno.
- g) Empezar accións fundamentadas cientificamente para promover a saúde física, mental e social, así como para preservar o ambiente e os seres vivos.
- h) Xestionar e utilizar a súa contorna persoal dixital de aprendizaxe para construír coñecemento e crear contidos dixitais, mediante estratexias de tratamento da información e o uso de diferentes ferramentas dixitais.
- i) Comprender os riscos para a saúde relacionados con factores sociais, consolidar estilos de vida saudables, recoñecer condutas contrarias á convivencia e aplicar estratexias para abordalas.
- j) Realizar autoavaliacións sobre o propio proceso de aprendizaxe, buscando fontes fiables para validar, contrastar e sustentar a información e obter conclusións relevantes.
- k) Demostrar respecto polas normas, empatía, equidade e espírito construtivo na interacción cos demais en calquera contexto.
- l) Desenvolver o proceso de creación de ideas e solucións valiosas e tomar decisións razoada e reflexivamente, utilizando estratexias de planificación e xestión, e valorando o proceso e o resultado obtido.

c) Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais

A acción educativa do centro organízase de acordo cos principios pedagóxicos establecidos na LOMLOE e desenvolvidos pola normativa galega (Decretos 156/2022 e 157/2022). Estes principios orientan tanto a planificación das programacións didácticas como a práctica docente diaria.

- Criterios pedagóxicos

- Aprendizaxe competencial: as metodoloxías e actividades estarán orientadas á adquisición das competencias clave e ao desenvolvemento do perfil de saída do alumnado.
- Enfoque globalizador e interdisciplinario: favorecerase a conexión entre saberes e áreas, impulsando proxectos e tarefas integradas.
- Metodoloxías activas: promoverase a participación do alumnado a través da aprendizaxe baseada en proxectos, aprendizaxe cooperativa, resolución de problemas, gamificación e uso de contornas dixitais.
- Personalización da aprendizaxe: adaptarase a ensinanza ás características, intereses e necesidades do alumnado, facilitando apoios, reforzos e medidas de atención á diversidade.
- Aprender a aprender: fomentarse a autonomía, a autorregulación, a metacognición e a responsabilidade sobre o propio proceso de aprendizaxe.
- Evaluación formativa e inclusiva: a avaliación será continua, global e integradora, entendida como ferramenta para mellorar o proceso de ensino-aprendizaxe, con instrumentos variados e criterios transparentes.
- Uso pedagóxico das TIC: garantirase a integración das tecnoloxías como ferramenta de aprendizaxe crítica, creativa e segura.
- Colaboración e convivencia: a práctica docente orientará o traballo á cooperación, á resolución pacífica de conflitos e á educación en valores democráticos.

- Elementos transversais

En coherencia co disposto no artigo 6 do Decreto 156/2022 (ESO) e artigo 7 do Decreto 157/2022 (Bacharelato), os seguintes elementos transversais estarán presentes en todas as áreas e materias:

- Educación en igualdade: igualdade efectiva de mulleres e homes, prevención da violencia de xénero, coeducación e visibilización do papel das mulleres na historia, na ciencia, na cultura e na sociedade.
- Educación para a convivencia e cidadanía democrática: respecto polos dereitos humanos, solidariedade, tolerancia, resolución pacífica de conflitos e rexeitamento de calquera forma de discriminación.
- Educación para a saúde: adquisición de hábitos de vida saudables, benestar físico e emocional, prevención de condutas de risco, educación afectivo-sexual e uso responsable das TIC.
- Educación ambiental e desenvolvemento sostible: sensibilización e acción a prol da protección do medio, loita contra o cambio climático e cumprimento dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS).
- Competencia dixital e pensamento crítico: uso ético e responsable da información, alfabetización mediática, prevención da desinformación e seguridade en rede.
- Patrimonio cultural e lingüístico: valoración do patrimonio galego, defensa da diversidade lingüística e promoción do uso da lingua galega como elemento de identidade e cohesión social.
- Inclusión e diversidade: atención á diversidade cultural, funcional, social e persoal, promovendo unha escola equitativa, inclusiva e accesible para todo o alumnado.
- Emprendemento e creatividade: estímulo da iniciativa persoal, da innovación, da capacidade crítica e do traballo colaborativo.

c.1) Tempo de lectura e práctica da oratoria

Criterios de organización e decisións para cada etapa educativa e/ou cursos e/ou áreas/materias/ámbitos

De acordo co establecido nos Decretos 156/2022 e 157/2022 da Consellería de Cultura, Educación, FP e Universidades, a organización do currículo no centro responde aos seguintes criterios xerais: - Criterios xerais de organización
Adaptación ao contexto: a organización do ensino ten en conta as características sociais, culturais e económicas do alumnado e do contorno. Coordinación docente: as decisións organizativas garanten a coordinación horizontal (entre profesorado do mesmo curso) e vertical (entre etapas). Flexibilidade e inclusión: promoveranse

medidas que favorezan a atención á diversidade, a equidade e a inclusión, evitando repeticións innecesarias de contidos e facilitando itinerarios personalizados. Interdisciplinaria: fomentárase o traballo por proxectos e ámbitos, especialmente en 1.º e 2.º da ESO, tal e como permite a normativa. Continuidade entre etapas: garantirase a transición ordenada entre primaria e ESO, entre ESO e Bacharelato/FP, e desde estas á educación superior ou á vida laboral. -Educación Secundaria Obligatoria (ESO) A ESO organízase en catro cursos, cunha distribución das materias obrigatorias, optativas e de libre configuración segundo o Decreto 156/2022. O centro poderá organizar ámbitos de coñecemento integrado en 1.º e 2.º da ESO (p.ex. ámbito científico-tecnolóxico, ámbito sociolingüístico), para favorecer aprendizaxes globais. Promoverase a tutoría individual e grupal como espazo para o acompañamento académico e persoal. Implantaranse medidas de reforzo educativo e programas específicos para alumnado con dificultades de aprendizaxe ou risco de abandono. O ensino da lingua galega e castelá será equilibrado en toda a etapa, garantindo a competencia plena en ambas. - Bacharelato O Bacharelato estrutúrase en dous cursos e en modalidades, segundo o establecido no Decreto 157/2022. O centro ofertará materias comúns, de modalidade e optativas, garantindo o dereito do alumnado a elixir itinerarios que favorezan tanto a súa formación xeral como a súa proxección académica e profesional. Promoverase a iniciativa investigadora do alumnado mediante traballos de investigación, proxectos interdisciplinares e exposicións orais. Estableceranse criterios comúns para a avaliación, recuperación e promoción, en coherencia co proxecto educativo de centro. - Formación Profesional A FP organízase en ciclos formativos de grao básico, medio e superior, estruturados en módulos profesionais, segundo o Decreto 114/2010. O centro fomentará a FP Dual e Intensiva cando sexa posible, reforzando a colaboración co tecido empresarial e o viveiro de empresas. Favorecerase a integración das competencias profesionais, persoais e sociais, así como a formación en prevención de riscos, emprendemento e aprendizaxe permanente. Potenciarase a orientación profesional e a conexión co mercado laboral a través da Formación en Centros de Traballo (FCT). - Decisións para áreas, materias e ámbitos Cada departamento didáctico elaborará a súa programación didáctica, coherente cos obxectivos e competencias da etapa. Os saberes básicos e criterios de avaliación das materias organizaranse en unidades didácticas integradas, con tarefas competenciais e interdisciplinares. O profesorado de cada área asegurará a presenza dos elementos transversais obrigatorios (igualdade, sustentabilidade, saúde, convivencia, plurilingüismo, dixitalización). En todas as materias promoverase a lectura, a expresión oral e escrita, e o uso das TIC. Potenciarase o traballo colaborativo entre áreas para desenvolver proxectos comúns (p.ex. proxecto lector, proxecto de igualdade, proxecto de convivencia, proxecto ambiental)

Estratexias para a organización, coordinación e mediación do "Tempo de lectura"

No marco do Plan Lector de centro, establécese en Educación Secundaria Obligatoria (ESO) a iniciativa denominada A hora de ler. - Organización Cada grupo da ESO dispón dunha hora semanal de lectura inserida no horario lectivo. Durante esta sesión, o alumnado dedica o tempo á lectura individual dun libro completo, seleccionado de acordo coas recomendacións do profesorado, a biblioteca escolar ou o propio interese persoal. As lecturas realizaranse preferentemente en lingua galega, sen descoidar o castelán e outras linguas, co obxectivo de reforzar o plurilingüismo e a competencia lectora en todos os ámbitos. - Coordinación O equipo de dinamización da biblioteca escolar coordina a selección de fondos e propostas, en colaboración cos departamentos didácticos. O profesorado titor e o profesorado de linguas garantirá a coherencia entre as lecturas obrigatorias da materia e as elixidas para A hora de ler. O equipo docente de cada nivel poderá consensuar recomendacións lectoras comúns para favorecer a continuidade e o diálogo entre materias - Mediación O profesorado acompañará a sesión de lectura, actuando como modelo lector e garantindo un ambiente de calma, concentración e respecto. Fomentaranse actividades de mediación lectora posteriores: recensións escritas, exposicións orais, clubs de lectura, creación de podcasts ou lecturas compartidas. O alumnado poderá participar activamente na dinamización da biblioteca, recomendando lecturas e elaborando materiais de difusión.

d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía

As propostas metodolóxicas do centro estarán orientadas a dar unha resposta axeitada, inclusiva e equitativa ás diferentes necesidades de todo o alumnado, especialmente do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ACNEAE). En coherencia cos principios recollidos na LOMLOE e na normativa galega (Decretos 156/2022 e 157/2022), a metodoloxía debe ser variada, flexible e adaptada ás características do grupo, favorecendo o desenvolvemento integral do alumnado e a adquisición das competencias clave.

- Principios metodolóxicos

- Inclusión e equidade: atender a diversidade do alumnado mediante estratexias diferenciadas, garantindo que todos e todas poidan acadar os obxectivos e competencias do currículo.
- Aprendizaxe activa e significativa: evitar modelos baseados na transmisión memorística e favorecer

aprendizaxes funcionais, conectadas cos intereses do alumnado e con situacións reais.

- Adaptación ao nivel inicial: partir dos coñecementos previos do alumnado e axustar os contidos e actividades ao seu nivel de partida.
 - Autonomía e responsabilidade: potenciar a aprendizaxe autónoma e autorregulada, estimulando a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender.
 - Colaboración e interacción: fomentar a aprendizaxe cooperativa e colaborativa como estratexia de inclusión e desenvolvemento social.
 - Uso das TIC: integrar as tecnoloxías da información e comunicación como recurso metodolóxico que complemente e amplíe as posibilidades de aprendizaxe.
 - Aprendizaxe baseada en proxectos e tarefas competenciais: promover proxectos interdisciplinares que permitan integrar saberes e desenvolver competencias.
 - Diversidade de actividades e avaliación segundo o DUA (Deseño Universal da Aprendizaxe): ofrecer múltiples formas de acceso á información, de participación e de expresión, facilitando distintas vías de éxito.
- Estratexias didácticas recomendadas

- Utilización de técnicas activas como estudo de casos, resolución de problemas, debates, simulacións, xogos de rol ou gamificación.
- Potenciación da lectura, expresión oral e escrita en todas as materias.
- Realización de actividades prácticas e experimentais especialmente nas áreas científico-tecnolóxicas.
- Integración de proxectos de centro (plan lector, proxecto de igualdade, proxecto de convivencia, proxecto ambiental, proxecto dixital).
- Organización de actividades interdisciplinares e traballo en ámbitos, especialmente en 1.º e 2.º da ESO.
- Uso de materiais diversificados e adaptados: manuais, recursos dixitais, materiais manipulativos, audiovisuais, adaptados á diversidade de estilos e ritmos de aprendizaxe.

e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos

-Criterios xerais

- Adecuación curricular: os materiais deberán estar directamente vinculados cos obxectivos, competencias, criterios de avaliación e saberes básicos de cada etapa e materia.
- Calidade e actualización: empregarse material revisado, actualizado e contrastado, que reflecta o avance científico, tecnolóxico e cultural.
- Pluralidade e diversidade: seleccionaranse recursos que reflectan a diversidade social, cultural, lingüística e de xénero, evitando estereotipos e promovendo a igualdade.
- Accesibilidade e inclusión: todos os materiais deben ser accesibles para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ACNEAE), segundo os principios do Deseño Universal da Aprendizaxe (DUA).
- Uso equilibrado das linguas oficiais: o material garantirá o uso normalizado do galego, sen descoidar o castelán e as linguas estranxeiras.
- Sostibilidade e uso responsable: procurarse un uso eficiente dos recursos materiais, promovendo a reciclaxe, a reutilización e a sostibilidade ambiental.

- Tipoloxía de recursos

- Materiais impresos e bibliográficos: libros de texto, lecturas de apoio, guías didácticas, revistas científicas e literarias.
 - Recursos dixitais e TIC: plataformas educativas, contidos interactivos, recursos abertos (OER), simuladores e contornas virtuais de aprendizaxe.
 - Materiais manipulativos e experimentais: maquetas, modelos, instrumental de laboratorio, mapas, xogos educativos, material deportivo.
 - Recursos audiovisuais e multimedia: vídeos, documentais, podcasts, curtametraxes, programas divulgativos.
 - Recursos propios do centro: produción de materiais por parte do profesorado e alumnado (cadernos de aula, proxectos, presentacións, podcasts, blogues, etc.).
 - Biblioteca escolar e viveiro de empresas: espazos de apoio para a lectura, investigación e innovación.
- Uso pedagóxico

- Os materiais deben favorecer metodoloxías activas e competenciais, apoiando a aprendizaxe autónoma, colaborativa e baseada en proxectos.
- O profesorado integrará os recursos dixitais de forma segura e crítica, fomentando a competencia dixital e

mediática do alumnado.

- Promoverase o uso de recursos complementarios á marxe do libro de texto, para garantir aprendizaxes máis abertas, creativas e conectadas coa realidade.

- Os materiais deberán facilitar avaliacións diversificadas, ofrecendo múltiples vías para mostrar aprendizaxes.

- Selección e revisión

- A selección dos materiais será responsabilidade dos departamentos didácticos, en coordinación co equipo directivo e a comisión de biblioteca.

- Revisaranse periodicamente para garantir a súa actualización, pertinencia e adecuación á realidade do alumnado.

- Terase en conta a opinión do alumnado e das familias, especialmente no plan lector e nas propostas de innovación educativa.

f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso

- Criterios para a optatividade

O centro presenta unha oferta educativa ampla e diversa, adaptada ás diferentes etapas formativas, en coherencia coa normativa vixente en Galicia (Decretos 156/2022, 157/2022 e 114/2010, entre outros). A organización da optatividade responde aos seguintes criterios xerais:

- Garantir o dereito do alumnado a elixir materias ou itinerarios que favorezan tanto a súa formación integral como a súa proxección académica e profesional.

- Facilitar a orientación educativa e profesional na toma de decisións, especialmente nos cursos finais da ESO e no Bacharelato.

- Ofrecer itinerarios equilibrados e inclusivos, que permitan continuar estudos en diferentes ramas ou incorporarse á vida laboral.

- Potenciar o plurilingüismo, incorporando segundas linguas estranxeiras cando sexa posible.

- Adecuar a oferta á demanda real do alumnado e á dispoñibilidade organizativa e de profesorado do centro.

- O centro presenta a seguinte oferta educativa tendo en conta as diferentes etapas formativas:

- Ensinanza Secundaria Obrigatoria (ESO): de 1º ESO a 3º ESO temos a optatividade que regula a normativa, incluíndo estes últimos anos a segunda lingua estranxeira: Portugués

En 4º ESO temos tres itinerarios: Científico, Humanidades e Sociais e Ensinanzas Aplicadas, coa súa optatividade asociada.

- Bacharelato nas modalidades de Ciencias e Tecnoloxía, e de Humanidades e Ciencias Sociais, coa súa optatividade asociada-

- Ensinanzas para persoas adultas:

ESA (3º e 4º)

Bacharelato nas modalidades antes sinaladas.

- Ciclos formativos.

Ciclos medios:

Xestión Administrativa

Peiteado e Cosmética Capilar

Estética e beleza

Soldadura e CaldeiraríaCiclo medio de Dual Intensiva:

Soldadura e Caldeiraría

Ciclo superior:

Administración e finanzas
Construcións Metálicas

Formación Profesional Básica

Peiteado e Estética
Actividades marítimo-pesqueiras
Fabricación e montaxe

g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias

As actividades complementarias son aquelas que se desenvolven dentro do horario lectivo e, polo tanto, teñen carácter obrigatorio para o alumnado, de acordo coa normativa vixente.

A súa organización rexerase polo principio de distribución equilibrada ao longo do curso, de xeito que non se concentren en exceso nun trimestre nin nun curso ou nivel concreto.

- Organización

- Cada departamento didáctico, baixo a coordinación da Vicedirección, planificará ao inicio do curso o programa de actividades complementarias.
- Estas actividades deberán estar relacionadas co currículo do curso ou nivel ao que se dirixen, e aparecerán recollidas nas respectivas programacións didácticas.
- Promoverase a interdisciplinariedade, coa participación de varios departamentos e áreas.
- A programación global de actividades será aprobada polo Consello Escolar, tras a proposta do Claustro e Equipo Directivo.

-Criterios xerais para a selección

Á hora de planificar, deseñar e seleccionar as actividades complementarias, os departamentos implicados terán en conta os seguintes criterios:

1. Vinculación curricular: relación directa cos contidos, competencias e obxectivos das materias, cursos e etapas.
2. Transversalidade: coordinación entre diferentes departamentos, así como colaboración con entidades sociais, culturais e institucionais do contorno.
3. Proximidade: prioridade para actividades na contorna próxima ao centro, aproveitando recursos locais e facilitando a participación.
4. Accesibilidade económica: procurar a gratuidade ou, se non é posible, a redución dos custos para o alumnado e as familias.
5. Inclusión: garantir a participación de todo o alumnado, atendendo á diversidade de intereses, capacidades e situacións socioeconómicas.
6. Integración de elementos transversais: fomentar actividades vinculadas á igualdade, á convivencia democrática, á saúde, á sostibilidade ambiental, á diversidade cultural e lingüística e ao uso responsable das TIC.

- Finalidade

As actividades complementarias teñen como finalidade:

- Favorecer a aprendizaxe significativa conectando a escola co contorno.
- Potenciar a motivación do alumnado e a súa implicación activa na vida do centro.
- Contribuír ao desenvolvemento das competencias clave a través de experiencias prácticas.
- Reforzar os proxectos de centro (proxecto lector, plan de igualdade, proxecto ambiental, plan dixital, etc.).

h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso

De acordo co artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores deberá seguir un plan de reforzo ou de recuperación, elaborado polo profesorado da materia correspondente baixo as directrices do departamento didáctico e coa supervisión do titor/a.

- Elaboración e responsabilidade

- O plan de reforzo será elaborado polo profesorado da materia pendente, baixo a coordinación do departamento didáctico e co coñecemento do profesorado tutor.
- O departamento didáctico velará polo cumprimento dos plans e pola coherencia cos criterios de avaliación.
- A avaliación final da materia pendente corresponderá ao profesorado da materia, segundo os termos establecidos pola normativa de avaliación.

- Estrutura do plan de reforzo

Cada plan de reforzo deberá incluír:

1. Identificación do alumno/a.
2. Información relevante sobre a materia sen superar.
3. Currículo a desenvolver, con especificación dos criterios de avaliación mínimos esixibles.
4. Estratexias metodolóxicas que se empregarán para a recuperación.
5. Recursos necesarios (materiais, TIC, apoio específico, materiais de consulta).
6. Tarefas e actividades a realizar, con temporalización.
7. Procedementos de seguimento e avaliación.
8. Acreditación da información á familia, garantido o dereito a coñecer as medidas adoptadas.

- Seguimento

- En cada sesión de avaliación farase un seguimento do plan de reforzo e, de ser necesario, aplicaranse os axustes que procedan.

- O profesorado da materia comunicará ao tutor/a os progresos do alumno/a, para garantir a coordinación coa acción tutorial.

- Superación da materia

- Para superar a materia pendente, o alumnado deberá obter avaliación positiva no plan de reforzo.
- A cualificación final quedará reflectida na avaliación final do curso en que estea escolarizado o alumno/a.
- A superación ou non da materia pendente terá efectos para a promoción e/ou titulación, segundo establece a normativa vixente.

- Información e accesibilidade

- Os plans de reforzo serán coñecidos polo propio alumnado e polas súas familias, que recibirán información clara sobre os obxectivos, tarefas e criterios de avaliación.

- Estes plans estarán dispoñibles nun espazo visible da páxina web do centro, garantindo así a transparencia e a accesibilidade para toda a comunidade educativa.

i) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso

De acordo co artigo 52 da Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso contará cun plan específico de reforzo ou personalizado, elaborado polo equipo docente baixo a coordinación do profesorado tutor.

- Elaboración e responsabilidade

- O plan será elaborado polo equipo docente do grupo, co liderado do profesorado tutor e a coordinación do Departamento de Orientación, cando proceda.

- O documento terá carácter individualizado e quedará rexistrado no expediente académico do alumno/a.

- As familias e o propio alumnado serán informados do plan, asegurando a súa implicación activa no desenvolvemento.

- Estrutura do plan específico

Cada plan deberá incluír, como mínimo:

1. Identificación do alumno/a.
2. Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso.
3. Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior e grao de efectividade das mesmas.
4. Estratexias metodolóxicas que se aplicarán no novo curso.
5. Recursos necesarios para o seu desenvolvemento (humanos, materiais, tecnolóxicos, organizativos).

6. Medidas extraordinarias, de ser o caso (apoio específico, adaptacións curriculares, reforzos externos, orientación personalizada).

7. Acreditación da información á familia, asegurando que esta coñeza e participe no seguimento do plan.

- Seguimento e avaliación

- En cada sesión de avaliación farase un seguimento do plan e realizaranse, de ser necesario, os axustes oportunos.

- Na avaliación final do curso o equipo docente informará sobre o desenvolvemento do plan, o seu aproveitamento e a evolución do alumno/a.

- A información será compartida con alumnado e familias, garantindo transparencia e coherencia co proceso de aprendizaxe.

j) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación

ESO

Avaliación obxectiva , dereito do alumnado

- Segundo a Orde do 2 de marzo de 2021, o alumnado ten dereito a que o seu rendemento, esforzo e dedicación sexan valorados de xeito obxectivo, e a que se reconozan con respecto aos criterios de avaliación, instrumentos, prazos e procedementos de reclamación. Xunta de Galicia+1

- Os centros deben facer públicos os criterios xerais de avaliación, promoción e titulación, e os procedementos de revisión e reclamación de cualificacións e decisións de promoción/titulación. Xunta de Galicia+1

- A Orde do 25 de xaneiro de 2022 actualizou a normativa de avaliación na ESO e Bacharelato en Galicia e establece que se aplicará este dereito do alumnado á avaliación obxectiva nos documentos de avaliación e na dinámica institucional. Xunta de Galicia+1

- Ademais, a Orde do 26 de maio de 2023, que desenvolve o Decreto 156/2022, regula expresamente a avaliación na ESO en Galicia, incluíndo tamén eses principios de obxectividade. Lex Gal.+2CSIF+2

Promoción por curso

1. Ao final de cada curso, o equipo docente, en sesión de avaliación final, decidirá de xeito colexiado se o alumnado promociona ao curso seguinte.

2. A promoción será viable se o alumnado:

- Superou todas as materias ou ámbitos cursados; ou

- Ten avaliación negativa nunha ou dúas materias (pode promocionar con 1 ou 2 suspensas) — considéranse tamén as materias pendentes de cursos anteriores.

3. En caso de ter materias pendentes, o equipo docente poderá acordar a promoción, sempre que se cumpran todas estas condicións:

- a) Que a media aritmética das cualificacións de todas as materias nas que estea matriculado sexa ≥ 5 .

- b) Que a natureza das materias non superadas permita que as poida abordar no curso seguinte con éxito.

- c) Que o equipo docente estime expectativas favorables de recuperación.

- d) Que a promoción beneficiará a súa evolución académica.

4. O alumnado que promocioe con materias pendentes deberá seguir un plan de reforzo para esas materias, co fin de recuperalas ao longo do curso.

5. Se o alumnado non cumpre as condicións de promoción, permanecerá un ano máis no mesmo curso. Esta permanencia será excepcional: só se considerará cando se esgoten todas as medidas ordinarias de apoio e reforzo.

6. O alumnado pode repetir un curso unha única vez na etapa, salvo casos excepcionais. Con todo, se hai circunstancias ben xustificadas, poderá permitirse unha repetición adicional excepcional en 4.º curso.

Titulación da ESO

1. Ao final de 4.º curso, no momento da avaliación final, o equipo docente decidirá sobre a obtención do Título de Graduado/a en Educación Secundaria Obligatoria.

2. Para que poida obter o título, o alumnado debe:

- Superar todas as materias ou ámbitos cursados; ou

- Excepcionalmente, se se cumpre o seguinte:

- a) Que a media aritmética de todas as cualificacións das materias cursadas sexa ≥ 5 .

- b) Que o equipo docente considere que o alumno ou a alumna alcanzou as competencias e os obxectivos da etapa.

3. O título de ESO emitirase sen cualificación (non se expresa nota no título).

4. Ao concluir a ESO, as alumnas e os alumnos recibirán unha certificación oficial donde constarán os anos

cursados e o nivel de adquisición das competencias da etapa.

5. Se ao final do 4.º curso non se obtén o título pero o alumnado supera os límites de idade, poderá acceder a probas ou actividades extraordinarias para superar as materias pendentes e optar ao título, conforme á normativa autonómica.

Adicionalmente:

- A superación da totalidade dos módulos dunha Formación Profesional Básica (FPB) conduce ao Título de Graduado en ESO.

Bacharelato

Avaliación

1. A avaliación será continua e diferenciada por materias, con carácter formativo, e servirá para mellorar os procesos de ensino e aprendizaxe.

2. Cada materia decidirá, ao final do curso, se o alumnado logrou os obxectivos e competencias correspondentes.

3. O alumnado que non supere algunha materia terá dereito a realizar unha proba extraordinaria nas datas habilitadas.

4. Ao longo do curso, realizaranse tres sesións de avaliación parciais para cada grupo, e farase o seguimento das materias pendentes. A terceira avaliación parcial pode coincidir coa avaliación final ordinaria.

5. No segundo curso, entre a avaliación final ordinaria e as probas extraordinarias, organizaranse clases e actividades de apoio para preparar probas e recuperación.

Promoción

1. Ao finalizar o primeiro curso de Bacharelato, a promoción ao segundo curso require que o alumnado supere as materias cursadas ou teña avaliación negativa en, como máximo, dúas materias (contabilizando só as materias mínimas establecidas).

2. O alumnado que promociona con materias pendentes deberá matricularse delas e cursalas ao longo do curso. A avaliación destas materias debe realizarse antes das materias de segundo curso.

3. Se o alumnado non cumpre as condicións, deberá repetir o primeiro curso na súa totalidade.

4. Para os alumnos de segundo curso, a superación das materias está condicionada á superación das materias correspondentes de primeiro curso, salvo que o profesorado da materia autorice a cursar materia de segundo sen ter a primeira, se considera que pode seguir con aproveitamento.

Titulación de Bacharelato

1. O título de Bacharelato acredita o logro dos obxectivos da etapa e a adquisición das competencias correspondentes.

2. Para obtelo, será necesario ter a avaliación positiva en todas as materias dos dous cursos.

3. Excepcionalmente, o equipo docente poderá conceder o título se só queda unha materia non superada, cumprindo:

a) Que o equipo docente considere que se alcanzaron as competencias e obxectivos.

b) Que non existan faltas non xustificadas continuadas na materia.

c) Que o alumnado presentouse ás probas e actividades pertinentes.

d) Que a media aritmética das cualificacións de todas as materias da etapa sexa ≥ 5 (incluíndo a materia non superada).

4. O título expedirase indicando a modalidade cursada e a nota media obtida, que será a media aritmética das cualificacións das materias con dous decimais.

5. No cálculo da nota media para alumnado que cambia de modalidade, só se terán en conta as cualificacións das materias mínimas requiridas pola modalidade final.

k) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso

1. Requisitos xerais

- Poderán optar á mención o alumnado de 4.º da ESO e de 2.º de Bacharelato que, na avaliación final ordinaria do curso correspondente, acade media $\geq 9,000$.

1. Desempates

- En caso de empate, aproxímarase a media ata 3 decimais.
- Se persiste o empate, a mención corresponderalle a quen teña máis cualificacións de 10 nas materias do curso.

1. Límite máximo por curso

- O número total de matrículas de honra non poderá exceder o 5 % do alumnado matriculado no curso (4.º ESO ou 2.º Bacharelato). O máximo calcúlase co enteiro máis próximo ao 5 % ($\geq 0,5$ arredóndase a 1).

1. Ámbito e documentación

- A concesión decidírase na avaliación final ordinaria do curso.
- A mención consignarase nos documentos oficiais de avaliación do alumno/a (actas e historial).

1. Transparencia e obxectividade

- Os criterios anteriores faranse públicos (páxina web do centro) xunto co procedemento de revisión/reclamación, garantindo o dereito á avaliación obxectiva do alumnado

I) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas

De acordo co establecido no Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establece a ordenación e currículo da ESO, no Decreto 157/2022, do 15 de setembro, para o Bacharelato, e na Orde do 25 de xaneiro de 2022, relativa á avaliación nestas etapas, os departamentos didácticos do IES Johan Carballeira serán os responsables de desenvolver o currículo oficial mediante as programacións didácticas de cada materia/curso.

1. Principios xerais

- As programacións didácticas son documentos públicos, dispoñibles na páxina web do centro para a súa consulta pola comunidade educativa, en cumprimento do dereito á avaliación obxectiva.
- A súa redacción corresponde á xefatura de cada departamento, que deberá coordinar o traballo de todo o profesorado da área.
- As programacións serán entregadas á Xefatura de estudos antes do inicio das actividades lectivas, para o seu envío ao Servizo de Inspección Educativa

Índice estándar de programación didáctica en PROENS
(esquema adaptado segundo o Manual de usuario de PROENS)

1. Introducción e contextualización
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave (incluído o “peso dos estándares nas competencias”)
3. Concreción dos obxectivos para o curso
4. Unidades didácticas (UD):
 - 4.1 Relación de unidades didácticas
 - 4.2 Distribución do currículo nas unidades didácticas (contidos, criterios, peso, sesións, trimestre)
5. Metodoloxía
 - 5.1 Concreción metodolóxica
 - 5.2 Materiais e recursos didácticos
6. Avaliación
 - 6.1 Procedemento para a avaliación inicial
 - 6.2 Criterios de cualificación e recuperación
 - 6.3 Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes (ESO/Bacharelato)
 - 6.4 Procedemento para acreditar coñecementos (aplicable en Bacharelato)
7. Medidas de atención á diversidade
8. Elementos transversais
 - 8.1 Concreción dos elementos transversais
 - 8.2 Actividades complementarias e extraescolares
9. Práctica docente
 - 9.1 Procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro
 - 9.2 Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da programación

m) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas

O IES Johan Carballera participa activamente en proxectos, plans e programas de distinta natureza, tanto de carácter autonómico como estatal, europeo e de iniciativa propia, co obxectivo de enriquecer a formación do alumnado, fomentar a innovación docente e fortalecer a relación coa contorna social e cultural.

1. Criterios xerais de participación

- Axuste ao PEC, a PXA, ao PEM e á normativa vixente: só se desenvolverán proxectos coherentes cos principios recollidos no Proxecto Educativo de Centro e coa normativa vixente.
- Impacto no alumnado: priorizaranse os proxectos que melloren a aprendizaxe competencial, a motivación, a inclusión e o benestar do alumnado.
- Viabilidade organizativa: valorarase a dispoñibilidade de recursos humanos e materiais, procurando unha distribución equilibrada das responsabilidades entre os departamentos.
- Equidade e participación: asegurase a participación inclusiva de todo o alumnado, con atención especial ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Seguimento e difusión: cada proxecto contará cun plan de avaliación e será difundido a través da web do centro, redes sociais e memoria anual.

2. Proxectos, plans e programas en desenvolvemento no curso actual

- EDIXGAL (Desenvolvemento Integral da Saúde en Galicia).
- Clubs de lectura, como espazo de fomento do hábito lector e da competencia literaria.
- Club de ciencia, para impulsar a experimentación, a indagación e o interese polas carreiras STEM.
- Erasmus+, que favorece a mobilidade internacional do alumnado e do profesorado.
- PIE, orientado á inclusión educativa e á igualdade de oportunidades.
- Formación permanente do profesorado, tanto na ESO e Bacharelato como en Formación Profesional, a través de itinerarios de actualización docente.
- Educación Responsable, un programa centrado no desenvolvemento emocional, social e creativo do alumnado.
- Art4Change, proxecto propio solidario e comunitario, que xa vai pola súa quinta edición, orientado á educación en igualdade, diversidade e transformación social a través da arte, da ciencia e do talento.

3. Compromiso de continuidade e innovación

- O centro mantén unha aposta decidida por integrar proxectos innovadores e con valor engadido para a comunidade educativa.
- A continuidade dos proxectos avaliarase cada curso na memoria anual da PXA, introducindo propostas de mellora e ampliación cando proceda.

n) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular

Esta concreción curricular será revisada e avaliada ao finalizar o curso por parte da Comisión de Coordinación Pedagóxica, que procederá logo a trasladar ao claustro aquelas medidas de mellora ou modificacións para que este proceda á súa aprobación.

A comezos de cada curso será sometida a votación en claustro e posta logo en coñecemento do Consello Escolar, así como tamén, a través da páxina en internet do centro, do alumnado e das súas familias.

o) Outros apartados

1. Proa+

O centro contra con Profesorado PROA+, de acordo ao Proxecto do Fondo Social Europeo